

Controversen

Forum voor de Internationalistische Communistische Linkerzijde

NIEUWSBRIEF NR. 1
23 JANUARI 2011

POSTBUS 594,
1000 BRUSSEL 1
BELGIË

LEFTCOMMUNISM@GMAIL.COM

“NATUURLIJK GA IK UIT VAN LEZERS, DIE IETS NIEUWS WILLEN LEREN EN DUS OOK ZELF WILLEN NADENKEN.
(...) IEDER OORDEEL VAN WETENSCHAPPELIJKE KRITIEK IS MIJ WELKOM.”

(KARL MARX, VOORWOORD BIJ DE EERSTE DRUK VAN HET KAPITAAL)

Beste lezer, vrienden en kameraden

In deze nieuwsbrief stellen we het project van het *Forum voor de Internationalistische Communistische linkerzijde* en onze belangrijkste activiteiten in het kort voor. We introduceren de nieuwste uitgave van onze revue *Controversen* en kondigen drie openbare discussiebijeenkomsten aan, die we in de loop van dit voorjaar samen met anderen organiseren. Daarnaast vind je een overzicht van de sinds mei 2009 op onze website verschenen teksten in het Nederlands.

We beschouwen onze lezers en belangstellenden in ons project als belangrijke deelnemers aan het debat binnen het proletarische politieke milieu. Daarom nodigen we je middels deze nieuwsbrief alvast uit voor onze openbare discussiebijeenkomst op 1 mei a.s. te Brussel.

We willen je bovendien aanmoedigen om, naar gelang je interesses en mogelijkheden, een bijdrage aan het project te leveren. Bijvoorbeeld door deel te nemen aan het werk van vertalingen van teksten, aan de discussies binnen of met ons Forum, of door ons te schrijven over vragen en kwesties die je belangrijk vindt voor de discussie.

We ontvangen graag reacties en eventuele vragen of voorstellen.

Met vriendelijke en kameraadschappelijke groeten,

Controversen, 23 januari 2011

1. HET PROJECT EN DE ACTIVITEITEN VAN HET FORUM

Het *Forum voor de Internationalistische Communistische Linkerzijde* werd in het voorjaar 2009 te Brussel opgericht met een project op de lange termijn: Bijdragen aan de verdieping en actualisering van het Marxisme en het stimuleren van ontmoetingen en discussies binnen het proletarische politieke milieu. We zijn geen nieuwe politieke organisatie. Onze publicatie *Controversen* verschijnt sinds 2009 in het Frans, Spaans en Duits. Al ons materiaal is toegankelijk via een meertalige website. Door artikelen en vlugschriften, zoveel mogelijk samen met anderen, nemen we een standpunt in over de actualiteit, zoals we hebben gedaan over de pro-Mousavi-beweging in Iran in het voorjaar 2009; over het verzet tegen de bezuinigingsmaatregelen in Griekenland (voorjaar 2010) en over de strijd tegen verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd in Frankrijk.

Vanaf zijn oprichting heeft het Forum zich aangesloten bij de [Oproep aan het pro-revolutionaire milieu](#) van de groep *Perspective Internationaliste*. In verscheidene steden in West-Europa, in Parijs, Brussel, Berlijn en Barcelona, hebben we actief aan openbare discussiebijeenkomsten over deze *Oproep* deelgenomen. Ook zijn medewerkers actief tussen gekomen in discussies over de aard en oorzaken van de *economische recessie*, die we mee hebben georganiseerd.

- Het manifest met onze politieke plaatsbepaling, dat ons project beschrijft, vind je op onze website: ["Tijd voor controverses"](#) .
- Onze inschatting van de ontwikkeling van de *Internationalistische Communistische Linkerzijde* vind je in het artikel *"Het is middernacht binnen de Communistische Linkerzijde"* (voorjaar 2010, in het Frans)

2. ONZE ACTIVITEITEN IN DE AFGELOPEN PERIODE

Vanaf de vorige nazomer is een belangrijk deel van onze inspanning gericht geweest op het ontwikkelen van een tussenkomst in *de bewegingen tegen de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd in Frankrijk*.

Deze markeren een begin van nieuwe aanvallen van de bourgeoisie op de levensomstandigheden van de arbeidersklasse, in vervolg op de dreigende staatsbankroeten van verscheidene EU-landen. De arbeiders in de centra van het kapitalisme staan voor de noodzaak om zich op het onmiddellijke vlak te verdedigen tegen ongekende aantastingen van hun levenspeil, en het perspectief van hun gevechten te ontwikkelen.

Medewerkers en sympathisanten van *Controversen* namen in Toulouse en Parijs deel aan de *Algemene Vergaderingen*, waartoe we middels spandoeken opriepen. Ondanks de nederlaag op het vlak van de onmiddellijke eisen, en ondanks het wegebben van de mobilisatie vanaf begin november vorig jaar, zijn er discussies voortgezet. Sommige Algemene Vergaderingen hebben zich omgevormd tot openbare discussiebijeenkomsten (zoals de Interprofessionele Algemene Vergadering van het Parijse Ooststation). Zij proberen lessen te trekken met het oog op de toekomstige hervatting van de gevechten. De dominantie van de vakbonden en de vakbondsideologie ten spijt zijn we erin geslaagd om aan deze discussies bij te dragen.

In een situatie van *historische politieke crisis van het links-communistische milieu* ontwikkelen we wereldwijd contacten met talrijke politieke groeperingen om debat en het innemen van gezamenlijke standpunten te bevorderen. Bijvoorbeeld met de TCI (ex-IBRP); met het Instituut Onoratio Damen (IOD); met de meerderheid van de onlangs uiteengevallen FICCI, als ook met stakers en andere gepolitiseerde minderheden.

Voorals ons artikel over de toestand van het linkse communisme wekt een levendige belangstelling op. We zullen dit artikel, en de reacties die we erop ontvangen, dan ook in het Nederlands op onze website plaatsen.

Tenslotte hebben we onlangs *de 4de uitgave van Controversen* in het Frans gepubliceerd. De presentatie en de inhoudsopgave ervan vind je verderop in deze nieuwsbrief.

3. ONTMOETINGEN EN DISCUSSIES IN NEDERLAND

We zijn van plan om *Controversen* ook in het Nederlands uit te geven en openbare vergaderingen te organiseren in Amsterdam.

Door middel van dit schrijven willen we de vraag opwerpen welke *behoefte* er bestaat aan ontmoeting en debat, zowel qua onderwerpen als qua vormgeving ervan. Kom zo mogelijk zelf met ideeën en voorstellen.

4. EEN UITNODIGING VOOR EEN DEBAT

We nodigen je hierbij alvast uit voor een nieuwe gelegenheid tot ontmoeting en discussie:

De Openbare Bijeenkomst van Controversen op 1 mei te Brussel.

Deze bijeenkomst zal aan een debat over *de analyse van de economische crisis* worden gewijd, dat beoogt om de belangrijkste, *verschillende* verklaringen van *de tegenstellingen van het kapitalisme*, zoals die binnen het proletarisch politieke milieu worden verdedigd, te confronteren. In het centrum van de controverse staan de verschillende benaderingswijzen van Karl Marx resp. Rosa Luxemburg in de economische analyse van het kapitalisme.

We hopen dat dit een interessante gelegenheid zal zijn om nader met elkaar kennis te maken, of onderlinge contacten opnieuw aan te halen, en over een belangrijk vraagstuk met elkaar in debat te gaan.

5. OVERIGE TEKSTEN IN HET NEDERLANDS OP ONZE WEBSITE [HTTP://WWW.LEFTCOMMUNISM.ORG](http://www.leftcommunism.org) :

(met publicatiedatum en rubriek)

6 december 2010

[Vlugschrift over de gevechten in Frankrijk \(in België verspreid\)](#)

Rubriek: [Strijd](#)

---

6 december 2010

[De arbeidersklasse in Frankrijk vecht tegen de aanvallen van de kapitalistische staat en ... de "hervorming" van de pensioenen](#)

Rubriek: [Strijd](#)

---

6 december 2010

[LATEN WE ONZE STRIJD IN EIGEN HAND NEMEN!](#)

Rubriek: [Strijd](#)

---

28 juni 2010

[Ons antwoord op de Oproep uit Australië](#)

Rubriek: [Echo's van de Kommunistische Linkerzijde](#)

---

2 april 2010

[De inzet van de gevechten in Griekenland](#)

Rubriek: [Strijd](#)

---

24 november 2009

[Karl Marx in de schaduw van het Charles Darwin jaar 2009 \(Deel I\)](#)

Rubriek: [Darwinisme](#)

---

3 november 2009

[Wat politiek voortvloeit uit de psychoanalyse](#)

Rubriek: [Psychologie](#)

---

30 september 2009

[Over de oorzaken van de laatste crisis](#)

Rubriek: [Economie](#)

---

3 juli 2009

[Straatgevechten na presidentsverkiezingen in Iran](#)

Rubriek: [Strijd](#)

---

17 mei 2009

[De ineenstortingstheorie van het kapitalisme, door Anton Pannekoek, 1934](#)

Rubriek: [Economie](#)

---

16 mei 2009 (Met een inleiding)

[De bewegingswetten van het kapitalistisch bedrijfsleven \(G.I.C., 1932\)](#)

Rubriek: [Economie](#)

NIEUWE UITGAVE:

Controversen nr. 4

(Franstalig, 64 blz., december 2010)

Hoofdartikelen

- Waar staan het kapitalisme en de klassenstrijd?
- Onze tussenkomst in de sociale bewegingen in Frankrijk
- Standpunten en levensloop van een internationalist: G.Munis
- De crises-theorie en de ethiek van het debat (I.)
- Maximilien Rubel of de kunst om Marx te vervalsen
- Marxisme en de het vraagstuk van de religie
- De psychoanalyse en haar politieke gevolgtrekkingen (II.)

Echo's van de Communistische Linkerzijde

- M.Rubel: de reisroute van een revolutionair
- Jean Malaquais

Boekpresentaties:

- Barricades in Barcelona
- Dynamieken, tegenspraken en crises van het kapitalisme
- Bordiga, de mythe voorbij

Controversen is de publicatie van het *Forum voor de Internationalistische Communistische Linkerzijde*. Zij verschijnt vanaf mei 2009 in het Frans met een frequentie van twee tot drie uitgaven per jaar. Met een geringere frequentie verschijnt een uitgave in het Spaans en Duits. Deze uitgaven zijn per download vrij verkrijgbaar via onze website. Hierop publiceren wij teksten van de arbeidersbeweging, stellingnamen over actuele gebeurtenissen, bijdragen tot de debatten binnen de arbeidersklasse en haar voorhoedes, en actualisering van onze basisteksten. Een selectie verschijnt er ook in het Engels, Nederlands, Spaans, Italiaans en Farsi.

Wij nodigen onze lezers uit om aan ons project bij te dragen door commentaren en kritieken in te zenden, deze revue te verspreiden, deel te nemen aan het vertaalwerk, en door ons financieel te ondersteunen middels abonnementen en giften.

Controversen   **Verschijnt 2 tot 3 keer per jaar in het Frans**

ISSN: 2032 – 7463

Website: <http://www.leftcommunism.org>

Abonnementen: Zes uitgaven – €30,- (inclusief portokosten)

Losse verkoop: €5,- per exemplaar

Bankrekening: 000-3508138-36 t.n.v. Modica,Stive
IBAN : BE46 0003 5081 3836; BIC : BPOTBEB1

Postadres: Postbus 594, 1000 Brussel 1, België

e-mail: leftcommunism@gmail.com

Presentatie:
Nummer 4 van *Controversen*
(Frans, 64 blz., december 2010)

- “*De filosofen hebben de wereld slechts verschillend geïnterpreteerd; het komt erop aan haar te veranderen*” stelde Marx in zijn stellingen over Feuerbach. Dat is ook de voortdurende zorg van de revolutionairen: hun theoretische overdenkingen hebben slechts zin wanneer ze zijn ingebed in een praktische wil om de wereld te veranderen. Dat is de reden voor het engagement van *Controversen* en zijn medewerkers in de sociale bewegingen in Frankrijk, waarvan we kort gewag maken in het redactioneel ¹ en in het eerste artikel in deze uitgave: *Onze tussenkomst in de sociale beweging in Frankrijk*.
- Met de oprichting van het *Forum voor de Internationalistische Communistische Linkerzijde* hebben we niet het idee gehad om zijn revue *Controversen* slechts tot onze eigen spreekbuis te maken. In overeenstemming met ons politieke project willen we haar tot een instrument van theoretische verdieping, voor het aanwakkeren van debatten op het niveau van het revolutionaire milieu als geheel ontwikkelen. Dat hebben we al kunnen laten zien met de publicatie van artikelen die door kameraden buiten het Forum zijn geschreven.² Dit is in deze uitgave opnieuw het geval met het artikel ***Standpunten en levensloop van een internationalist***, dat het leven en werk van ***G.Munis*** (1912 – 1989) traceert. Na de verdwijning van zijn groep (de FOR) enigszins in de vergetelheid geraakt, verdient deze historische figuur van de *communistische linkerzijde* meer bekendheid. Deze zorg manifesteren zijn oude strijdmakers, die deze presentatie hebben geschreven.
- *Extreem gewetensvol te werk gaan, geen enkele onnauwkeurigheid dulden, ieder feit verifiëren dat wordt aangehaald ter ondersteuning van zijn uiteenzetting, de bron opzoeken, een ieder dat geven wat hem toekomt*, kortom een even streng als wetenschappelijk literair geweten koesteren, dat is de ethiek waaraan Marx zich verplicht voelde. Dit geweten maakt deel uit van de kracht van zijn analyses en maakt een debat tussen ideeën in alle helderheid mogelijk. Wij nemen ons voor deze houding te verdedigen in de bestaande controversen binnen de communistische linkerzijde over de crises-theorie. Dit is het onderwerp van het tweede artikel in deze revue over ***de crises-theorie en de ethiek van het debat***. Het gaat dieper in op verscheidene theoretische kwesties en haalt bepaalde ethische problemen in de discussies erover naar de voorgrond.
- *Maximilien Rubel* geniet brede bekendheid als vertaler van Marx bij de uitgeverij *La Pléiade*. Hij is minder bekend als revolutionair die sinds de Tweede Wereldoorlog de standpunten van de *communistische linkerzijde* heeft aangenomen. Gedurende zijn verdere leven blijft hij dit engagement trouw. Tijdens de Tweede Wereldoorlog revolutionaire en internationalistische ideeën verdedigen en nadien de Stalinisten het monopolie op de uitgaven van de werken van Marx en Engels in Frankrijk betwisten was geen eenvoudige zaak. Dit is een verdienste die hem toekomt. De theoretische wapenen die hij hiervoor ontwikkeld heeft, waren helaas niet altijd de beste. Zo verdedigde hij het idee dat Marx de theore-

1 “Waar staan het kapitalisme en de klassenstrijd?”

2 Zoals het artikel [Straatgevechten na presidentsverkiezingen in Iran](#) in *Controversen* nr. 2 (najaar 2009) of de Lees-notitie over de oorsprongen van de staat in nr. 3 (voorjaar 2010). (Franstalige uitgave)

ticus van het anarchisme was en Engels die van een ideologisch marxisme, dat de deur openzette voor de sociaal-democratische en stalinistische ontsporingen. Dergelijke ideeën worden in het derde artikel van deze revue bekritiseerd: ***Maximilien Rubel of de kunst om Marx te vervalsen.***

- De nederlaag van de revolutionaire bewegingen in 1917 – 1923 betekende niet alleen het begin van een fase van contra-revolutie en, op termijn, de overgang van de oude klasse-organisaties naar het kamp van de bourgeoisie, zij had ook *het stilvallen van de ontwikkeling van de grondslagen zelf van het Marxisme* tot gevolg. De achterstand, de deformaties ten gevolge van de contra-revolutie, en het uit de pas lopen bij de evolutie van de wereld en de wetenschappelijke inzichten zijn zo groot dat deze taak dringend weer opgenomen moet worden. Dat is de ambitie van het vierde artikel, dat met een samenvatting van **het denken van Marx en Engels over het religieuze vraagstuk** begint. Andere bijdragen zullen volgen.
- Het Marxisme is niet alleen het theoretische wapen van de emancipatie van een maatschappelijke klasse, maar eveneens een opvatting van de wereld die vele domeinen omvat. Daarom is het van ouds her erin geïnteresseerd de vorderingen van de menswetenschappen te volgen om er lessen uit te trekken, om ontsporingen te verwerpen of zijn horizon te verbreden. Het tweede deel van het artikel over ***de psychoanalyse en haar politieke gevolgtrekkingen*** streeft dit doel na met betrekking tot deze zeer omstreden theorie.
- Onze rubriek ***Echo's van de Communistische Linkerzijde*** traceert de levensloop van twee revolutionaire militanten die hun engagement in de moeilijke periode van de contra-revolutie tot leven brachten: *Maximilien Rubel* (1905 – 1996) en *Jean Malaquais* (1908 – 1998).
- Tenslotte presenteert onze rubriek ***Lees-notities*** drie boeken, waarvan twee door onze medewerkers zijn samengesteld. Het ene handelt over de burgeroorlog in Barcelona in de periode van juli 1936 tot mei 1937, het andere over de marxistische analyse van de crises. De derde notitie stelt een majeur werk van Onorato Damen over Amadeo Bordiga voor. De aanstaande uitgave ervan stelt de Franstalige lezer in staat om een belangrijke episode in de geschiedenis van de *communistiche linkerzijde* na de Tweede Wereldoorlog beter te begrijpen.

Controversen, december 2010

CONTRADICTOIRE DEBATTEN

Controversen organiseert vanaf **2011** een reeks openbare debatten.

De eerste vinden in de loop van het voorjaar plaats:

- ◆ Vrijdag **4 maart** te **Parijs** over:

De analyse van de tegenstellingen van het kapitalisme

Aanvang: 19.30 uur. Afsluiting: 23.00 uur

Adres: CICP, 21 ter rue Voltaire, 75011 Paris (métro : Rue de Boulets, lijn 9)

Zaal : 'Salle verte' (eerste verdieping)

- ◆ Zaterdag **2 april** te **Barcelona** over:

Het leven en de bijdrage van G. Munis (FOR)

- ◆ Zondag **1 mei** te **Brussel** (nadere aankondiging volgt)

Raadpleeg onze website <http://www.leftcommunism.org> voor de meest actuele informatie over de data, tijden, plaatsen en de thema's van onze bijeenkomsten, of schrijf ons.

“Vrijheid alleen voor de aanhangers van de regering, alleen voor de leden van een partij – ook al zijn zij nog zo talrijk – is geen vrijheid. Vrijheid is steeds vrijheid van andersdenkenden. Niet terwille van het fanatisme van de ‘gerechtigheid’, maar omdat al het instructieve, heilzame en zuiverende van de politieke vrijheid hiermee is verknocht en geen invloed meer kan uitoefenen, wanneer de ‘vrijheid’ tot een privilege zou worden.”

Rosa Luxemburg, uit: **De Russische Revolutie**, 1918, Hoofdstuk IV (kantlijn).